

Kreševska deklaracija

U Deklaraciji se naglašava potreba uspostavljanja novog funkcionalnijeg i pravednijeg uređenja BiH prema kome ni jedan od konstitutivnih naroda neće biti privilegiran ni diskriminiran. Srednji nivo vlasti bi se prema Deklaraciji uspostavio na temelju geografskih, etničkih, ekonomskih, prometnih i drugih bitnih kriterija.

Dokument o principima Ustava BiH potpisali su predsjednici :

- **HDZ-a BiH** – Dragan Čović,
- **HDZ-a 1990** – Božo Ljubić,
- **HSP-a Đapić-dr. Jurišić** – Zvonko Jurišić,
- **HSS-a BiH** – Marko Tadić,
- **Narodne stranke Radom za boljitak** – Jerko Ivanković-Lijanović,
- **HKDU-a** – Ivan Musa.

U nastavku tekst deklaracije donosimo u cijelosti.

Kreševska deklaracija

Svjesni sudbonosnog značenja predstojećih ustavnih promjena za budućnost Bosne i Hercegovine u cjelini, a posebice za hrvatski narod u Bosni i Hercegovini, i odlučni na postizanju političkog suglasja među Hrvatima u Bosni i Hercegovini oko ovog najvažnijeg državnog i nacionalnog pitanja, mi predstavnici hrvatskih političkih stranaka Bosne i Hercegovine donosimo slijedeću:

DEKLARACIJU o načelima Ustava BiH

Na temelju odgovornosti prema glasačima koji su nam dali povjerenje na posljednjim izborima i prema svim građanima Bosne i Hercegovine, odlučni smo ustrajati u zalaganju za europsku Bosnu i Hercegovinu u kojoj će hrvatski narod, zajedno sa druga dva konstitutivna naroda, osigurati svoju suverenost i ravnopravnost na čitavom prostoru Bosne i Hercegovine. Opredijeljeni smo za vođenje ustavnih reformi u Bosni i Hercegovini u institucijama sustava i pod stalnim nadzorom javnosti.

Zalažemo se za cjelovitu ustavnu reformu u Bosni i Hercegovini, tj. za donošenje novog ustava Bosne i Hercegovine koji bi trebao stupiti na snagu, do isteka mandata sadašnjeg Visokog predstavnika u Bosni i Hercegovini.

Novi ustav Bosne i Hercegovine treba biti utemeljen na ovim načelima:

- Bosna i Hercegovina je suverena država u svojim međunarodno priznatim granicama;
- Bosna i Hercegovina je demokratska, socijalna i sekularna država, utemeljena na vladavini prava na načelima diobe vlasti na zakonodavnu, izvršnu i sudsku vlast koja se uspostavlja na temelju slobodnih i demokratskih višestranačkih izbora;
- Ljudska prava i slobode utemeljene Poveljom Ujedinjenih naroda i europskim konvencijama o ljudskim pravima i slobodama najveće su vrijednosti sustava i sastavni su dio ustavnopravnog uređenja Bosne i Hercegovine;
- Ostvarivanje ravnopravnosti konstitutivnih naroda, Bošnjaka, Hrvata i Srba na razini države Bosne i Hercegovine osigurava se uvođenjem:
 - načela razmjernosti korigiranog minimalnim i maksimalnim kvotama u izboru zakonodavne vlasti,
 - načela pariteta u izboru i imenovanju izvršno-predstavničke i sudske vlasti i ostalih institucija Bosne i Hercegovine,
 - načela rotacije u rukovođenju institucijama Bosne i Hercegovine,
 - načela konsenzusa pri odlučivanju i uvođenjem efikasnog načina zaštite interesa konstitutivnih naroda pri odlučivanju za koje nije predviđen konsenzus;
- Kolektivna prava nacionalnih manjina u Bosni i Hercegovini uređuju se na razini europskih standarda o pravima nacionalnih manjina u zemljama Europske unije;
- Novim ustavom Bosne i Hercegovine napušta se postojeći dvoentitetski ustroj Bosne i Hercegovine i uspostavlja se novi funkcionalniji i pravedniji ustroj, po kome ni jedan od konstitutivnih naroda neće biti privilegirani niti diskriminirani;
- Bosna i Hercegovina je decentralizirana država, koju ima tri razine vlasti: državnu, srednju i lokalnu;
- Državna i srednja razina vlasti ustrojava se po načelu podjele vlasti na zakonodavnu, izvršnu i sudsku;
- Srednja razina vlasti se uspostavlja na temelju: povijesnih, etničkih, zemljopisnih, gospodarskih, prometnih i drugih bitnih kriterija uz mogućnost teritorijalnog diskontinuiteta pojedinih ustrojbenih jedinica; Lokalna razina vlasti (općine i gradovi) jesu jedinice lokalne samouprave i uprave koje nisu unaprijed zadane nego se na čitavom teritoriju iznova organiziraju na istim načelima, bez posebnog statusa, a vlast se konstituira na principu razmjernosti;
- Sarajevo, kao glavni grad Bosne i Hercegovine, ima poseban status koji će se urediti zakonom na razini Bosne i Hercegovine;
- Izvorne nadležnosti pojedinih razina vlasti, podijeljene nadležnosti između pojedinih razina vlasti kao i opća nadležnost; (nadležnost koja taksativno nije dodijeljena nijednoj razini vlasti) uspostaviti će se na funkcionalnom principu, sukladno Konvenciji o lokalnoj samoupravi, uzimajući u obzir specifičnosti Bosne i Hercegovine;